Rok 1. Bytom, Górny Śląsk, luty 1920 Nr. 2.

ORĘDZIE SOKOLE

CZASOPISMO DLA CZŁONKÓW ZWIĄZKU SOKOŁÓW POLSKICH DZIELNICY ŚLĄSKIEJ.

Do 1. 4. 1920 wysyła Sekretarjat do gniazd czasopismo za darmo.

Redakcja i Administracja mieszczą się w Sekretarjacie przy Wydziale Dzielnicowym.

Adres Redakcji i Adm.: **A. Świder, Bytom** (Beuthen O.-S.), **ul. Elektoralna** (Kurfürstenstr. 19).

Zjazd Delegatów Okręgowych.

Stosownie do § 1. Regulaminu Okręgowego zwołujemy

Zjazd Delegatów Okręgowych

na sobotę, 28. lutego br. na godz. 4-tą

po południu do »Ula« w Bytomiu.

PORZĄDEK OBRAD:

1. Sprawozdanie: a) prezesa, b) naczelnika, c) pisarza, d) skarbnika.
2. Reforma Okręgu. (Podział na okręgi i utworzenie Dzielnicy) Ref. drh. Dreyza.
3. Wybór członków Wydziału Dzielnicowego.
4. Udzielenie Wydziałowi Dzielnicowemu prawa wysyłania delegatów, Ref. drh. Weber.
5. Wolne głosy - bez uchwał.

Gniazda które do dnia Zjazdu Delegatów nie zapłaciły składki okręgowej za ubiegły rok kalendarzowy, tracą prawo głosowania na Zjeździe. Gniazda te powinne wysłać delegatów, jednakowóż ci nie mają prawa do głosu.

Sprawozdanie stosownie do § 2-go Regulaminu Okręgowego ogłaszamy w niniejszem «Orędziu«. — Czołem.

ZWIĄZEK SOKOŁÓW POLSKICH
WYDZIAŁ OKRĘGU VI (ŚLĄSKIEGO)

Michał Wolski, prezes. *Józef Dreyza,* naczelnik. *Stanisław Weber,* pisarz.
Tomasz Kowalczyk, skarbnik. *Konst. Wolny,* zast. prezesa. *Józef Wesoły,* zast. naczel.

Od Wydziału Okręgowego.

1. **Zakładanie nowych gniazd.** Nie wolno zakładać nowych gniazd bez porozumienia się i pozwolenia Wydziału Okręgowego. Żądamy stanowczo od wszystkich członków »Sokoła« usłuchania tego rozkazu. Osoby nie należące do »Sokoła« powinne dać dowód karności, jeżeli gniazdo chcą założyć.

2. **Przyjęto do Związku Sokołów Polskich Okręg VI.** następujące nowo założone gniazda: Tarnowskie Góry, Eintrachthuta, Chropaczów, Dąbrowa Miejska, Miechowice.

3. **W sprawie mundurów.** Cały szereg gniazd zwraca się do nas z zapytaniami w sprawie mundurów. Dążąc do jednolitego załatwienia tej sprawy na całym terenie ziem polskich, radzimy gniazdom nie zamawiać nowych mundurów. Wzywamy gniazda nasze, by zastósowały się do rady tej w interesie zrozumiałej dążności do ujednolicenia zewnętrznych wystąpień całego Sokolstwa — do czasu, w którym komisja międzyzwiązkowa sprawy tej nie rozpatrzy i nie przedłoży do ostatecznej decyzji zjazdowi delegatów.

4. **Wiadomości urzędowe.** Wydział każdego gniazda jest zobowiązany wszystkie wiadomości urzędowe na zebraniu miesięcznem pod osobnym punktem przeczytać i członkom wytłómaczyć, i to wskutek tego, iż część druhów nie umie czytać po polsku.

—

Ustawy Towarzystw Sokolich (jednolite dla wszystkich gniazd) powinien każdy Sokół posiadać i znać, tak samo i Ustawy Związkowe. Wydziały mogą ustawy i karty legitymacyjne sprowadzać z Sekretarjatu przy Wydziale Dzielnicowym. Cena ustawy gniazda 20 fen. za egz., ustawy związkowej 50 fen. za egz., karty legitymacyjnej 15 fen. za egz.

Oprócz tego można z Sekretarjatu nabywać:
Książeczki zastępowe, cena 75 fen. za egz.,
Cwiczenia lancami, cena 50 fen. za tabelę;
Cwiczenia wolne, cena 50 fen. za tabelę;
Cwiczenia maczugami (dla oddziału żeńskiego), cena 50 fen. za tabelę;
Cwiczenia wywijadłami (dla oddziału żeńskiego), cena 50 fen. za tabelę;
Musztra, cena 1 mk. za egz.

Drążki (prężniki) dostarcza na zamówienie druh Paweł Paprotny, Gliwice, (Bachstr. 2).

CZOŁEM!

Wydział Okręgu VI. (śląskiego).

Michał Wolski, prezes — *Stanisław Weber,* pisarz

Adres Sekretarjatu: A. Świder, Bytom G.-Ś., (Beuthen O.-S., Kurfürstenstr. 19).

Sprawozdania Wydziału Okręgowego.

1. Sprawozdanie pisarza

od Zjazdu Delegatów w marcu 1914 do dnia 10. lutego 1920.

Po raz pierwszy po zakończeniu wojny zdajemy sprawozdanie z czynności naszej. Prawda, że w czasie wojny odbyło się zebranie delegatów, o którem poniżej wspominamy. Lecz w owem zebraniu uczestniczyło tylko 7 gniazd. Uważaliśmy dlatego za nasz obowiązek, zdać sprawozdanie od czasu Zjazdu Delegatów w marcu 1914 r.

1. Wydział. Wybrany na Zjeździe Delegatów w marcu 1914 r. Wydział Okręgowy uległ w ciągu wojny rozmaitym zmianom. Drh. skarbnika, który cały czas był na wojnie, zastępował drh. Maciejczyk z Bytomia, a drh. pisarza zastępowała przez pewien czas drh. Pietrzykowska. Drh. Cieślik z Łagiewnik zastępował drh. Wesołego jako podnaczelnika. Do końca roku 1917 praca Okręgu zawieszoną była wskutek wojny zupełnie. Dnia 10. I. 1919 uzupełnił się Wydział drogą kooptacji i składa się obecnie z następujących druhów: Michał Wolski, prezes; Konstanty Wolny, zastępca prezesa; Józef Dreyza, naczelnik; Józef Wesoły, podnaczelnik; Stanisław Weber, pisarz; Tomasz Kowalczyk, skarbnik.

2. Praca Wydziału. W roku 1914 odbył Wydział posiedzeń 5, w roku 1917 posiedzenie jedno, dnia 6. paźdz. W roku 1918 posiedzeń 2, pierwsze dnia 4. kwietnia, drugie dnia 25. lipca. Zjazd Delegatów odbył się 12. kwietnia. Na zjeździe tem uchwalono przyjąć na rok 1919 do pomocy Nacz. Okręgowego drh. Miękiny na nauczyciela gimnastyki. W roku 1919 posiedzeń było 7, a mianowicie: dnia 10. stycznia, 22. stycznia, 10. lutego, 17. lutego, 15. maja, 28. listopada i 19. grudnia. Zjazd prezesów i naczelników zwołaliśmy na dzień 23. marca do Bytomia. Na zebraniu tem reprezentowane było gniazd 50; nie przysłały przedstawicieli gniazda: Wrocław, Opole, Siemianowice, Birtultowy, Stolarzowice, Niem. Żernica. Przerwa pracy Wydziału od maja do listopada tłomaczy się wyjątkowem położeniem politycznem na G. Śl. W wszystkich zebraniach uczestniczyło najmniej 4 członków Wydziału.

3. Ilość gniazd. Do Okręgu należało przed wojną 21 gniazd. W końcu roku 1918 i w ciągu roku 1919 założono gniazd 66. W roku 1920 — do 10. lutego przyjęto do Okręgu gniazd 5. Razem 82. Oprócz tego zgłoszone są, lecz dotychczas nie przyjęte, do Okręgu 6 nowozałożonych gniazd.

4. Ilość członków. W dniu Zjazdu Delegatów w roku 1914 należało do okręgu 820 członków. Liczbę członków, należących obecnie do okręgu, podajemy poniżej w osóbnem zestawieniu. Przypuszczalna liczba członków wynosi, po doliczeniu gniazd, które nie przysłały dotąd sprawozdania, 8000.

5. Sekretarjat. Rozwój Okręgu uniemożliwił załatwiania spraw bieżących przez drh. pisarza pobocznie. Dlatego na początku roku 1920 utworzono Sekretarjat, w którym stale pracuje drh. A. Świder. W Sekretarjacie powinne łączyć się wszystkie sprawy dotyczące naszego Okręgu, z wyjątkiem opłat składkowych, które nadal przyjmuje tylko drh. skarbnik okręgowy. Adres obecnego skarbnika: Tomasz Kowalczyk, Katowice, ul. Beaty 16.

6. Orędzie. Ze względu na konieczną potrzebę dostatecznego porozumienia się z wszystkiemi członkami naszej organizacji i jaknajsilniejszego wpływu na pracę naszą, wydajemy od stycznia roku 1920 czasopismo p. t. „Orędzie Sokole". Wychodzi ono na razie najmniej raz na miesiąc. Do 1. kwietnia dostarczane będzie wszystkim członkom bezpłatnie.

7. Objazdy i wykłady. Członkowie Wydziału Okręgowego licznie odwiedzali gniazda celem wygłaszania wykładów i dopilnowania pracy w gniazdach. Liczb niestety podać nie możemy, ponieważ praca odbywała się w niezwykłych trudnych warunkach.

Sprawozdanie powyższe daje pogląd na pracę wewnętrzną i organizacyjną za cały czas wojny aż do dnia dzisiejszego. Z początkiem roku bieżącego rozpoczynamy nowy okres pracy, i zadaniem Wydziału Dzielnicowego — od Zjazdu Delegatów — będzie, nietylko sieć towarzystw naszych powiększać, ale przedewszystkiem starać się, by praca w gniazdach prowadzoną była rzeczywiście z pożytkiem dla ruchu sokolego i całego społeczeństwa polskiego na Górnym Śląsku.

Czołem!

Aug. Świder, kierownik Sekretarjatu. — Stanisław Weber, pisarz.

Zestawienie liczby członków poszczególnych gniazd, odbytych zebrań i stanu kasy.

Gniazdo	Liczba członków druhów	druhiń	ogółem	zebrania zarz.	tow.	stan kasy
Bytom	88	35	123	13	11	2059.10
Bobrek	46	12	58	—	12	1015.—
Szarlej	192	63	255	10	16	1669.05
Karb	52	7	59	2	8	764.—
Szombierki	52	18	70	4	20	440.76
Łagiewniki	124	38	162	4	9	1339.10
Godula	?	?	73	2	6	24.—
Brzozowice	63	15	78	3	10	651.—
Brzeziny	30	20	50	5	9	164.—
Kamień	48	14	62	7	7	1006.95
W. Dąbrówka	112	—	112	2	3	?
Sucha-Góra	33	8	41	1	6	212.60
Orzegów	?	?	130	10	12	1515.—
Niem. Piekary	100	30	130	9	14	4000.—
Dąbrowa Miejska	42	—	42	2	1	
Miechowice	70	20	90	1	1	
Katowice	39	30	69	—	7	414.35
Dąb	98	64	162	3	12	955.—
Katow. Hałda	90	60	150	?	?	3800.—
Siemianowice	64	22	86	—	10	1657.75
Tychy	30	—	30	3	2	120.—
Mała Dąbrówka	143	54	197	8	8	645.55
Król. Huta	76	29	105	9	11	294.—
Lipiny	174	77	251	19	10	1003.32
Chorzów	90	80	170	3	19	920.—
Nowa-Wieś	45	22	67	11	11	240.—
Bykowina	54	27	81	—	7	553.88
Bismarkhuta	60	30	90	5	6	379.—
Kochłowice	78	34	112	12	12	1762.59
Świętochłowice	130	71	201	5	12	350.—
Eintrachthuta	15	11	26	1	1	
Chropaczów	?	?	90	1	1	
Gliwice	130	—	130	9	9	?
Łabęty	60	—	60	15	9	300.—
Zernica	25	—	25	10	8	536.25
Przyszowice	42	—	42	6	—	2 35
Kunatów	27	—	27	—	—	44.50
Gierałtowice	40	—	40	—	6	520.—
Ligota Zabrska	18	19	37	6	6	353.10
Zabrze	109	61	170	16	11	790.75
Zaborze	186	60	246	6	16	939.58
Bielszowice	60	30	90	4	10	?
Biskupice	67	43	110	8	12	483.75
Ruda	252	48	300	10	11	2000.—
Mysłowice	25	20	45	6	8	156.—
Brzezinka	195	62	257	6	10	1046.40
Janów	21	13	34	8	9	88.—
Nikiszowiec	50	30	80	9	9	800.—
Stary Bieruń	42	—	42	—	3	400.—
Opole	29	7	36	—	10	400.—
Radzionków	166	20	186	10	15	393.80
Stare Chechło	16	—	16	1	2	
Rokitnica	25	—	25	9	?	63.20
Nakło	25	8	33	1	3	
Stolarzowice	35	—	35	3	7	22.—
Tarn. Góry	42	8	50	1	1	
Rybnik	34	—	34	—	—	68.—
Mikołów	45	7	52	1	5	810.—
Podlesie	62	—	62	3	4	120.—
Gołkowice	52	—	52	1	2	190.—
Wyry	50	—	50	10	5	187.30
Racibórz	55	—	55	13	12	418.29
Czerwionka	68	7	75	1	—	
Radlin	50	—	50	—	1	
Kosztowy	91	31	122	5	7	687.87
Roździ.-Szopienice	156	24	180	7	10	750.60
Bogucice	68	32	100	7	8	1000.—
Mikulczyce	67	25	92	6	12	
Razem:	4723	1446	6462			

Nie nadesłały dotąd sprawozdania gniazda następujące: Frydenshuta, Załęże, Halemba, Knurów, Makoszowy, Sośnica, Wielki Chełm, Brzęckowice, Lędziny, Repty, Olesno, Kop. Emy, Popielów, Birtułtowy.

Czołem!

Stanisław Weber, pisarz.

---

2. Sprawozdanie kasowe

za czas od 15. marca 1914 r. do 10. lutego 1920 r.

Dochody:

Gniazdo	składki za 1914 r. mk.	za czas wojny mk.	za 1918 r. mk.	za 1919 r. mk	Dobrowolne ofiary mk.	razem mk.
Bytom . . .	—	25.50	46.40	—	—	71.90
Bogucice . .	—	25.—	67.—	—	25.—	117.—
Brzeziny . . .	—	88.50	12.50	—	—	101.—
Brzezinka . .	—	17.—	65.—	—	—	82.—
Dąb	—	—	48.—	—	—	48.—
Gliwice . . .	—	—	55.—	—	—	55.—
Katowice . .	—	15.50	50.—	—	—	65.50
Król. Huta . .	—	—	22.—	—	—	22.—
Kochłowice . .	7.50	—	15.—	—	—	22.50
Kosztowy . .	—	—	39.—	—	—	39.—
Lipiny . . .	—	—	50.—	125.50	—	175.—
Łabęty . . .	—	—	10.—	—	—	10.—
N. Piekary . .	10.—	—	40.—	—	—	50.—
Opole	włącznie 1918:		50.—	—	—	50.—
Racibórz . . .	—	—	4.—	—	—	4.—
Radzionków .	za 1913 5.50	—	12.50	—	—	18.—
Roździeń . .	za 1913 10.—	—	26.75	—	—	36.75
Siemianowice .	8.50	—	29.—	—	30.—	67.50
Wrocław . .	za 1914 7.50	—	23.—	23.—	—	53.50
Zabrze . . .	—	—	22.—	—	—	22.—
Załęże . . .	—	50.—	40.—	—	—	90.—
Janów . . .	—	—	—	—	30.—	30.—
Biskupice . .	—	—	—	—	15.—	15.—
Mysłowice . .	—	—	—	—	29.50	29.50
Karb	—	—	—	29.50	20.—	49.50
Wyry	—	—	—	—	30.—	30.—
Szarlej . . .	—	—	—	—	55.—	55.—
Ruda	—	—	—	—	70.—	70.—
Sośnica . . .	—	—	—	16.50	—	16.50
Nikoszowiec .	—	—	—	51.50	—	51.50
Mikołów , .	—	—	—	26.—	—	26.—

Razem jako składki od gniazd	mk.	1574.15
Pozostałość w kasie w dniu 15. marca 1914 r.	„	49.59
Wpłynęło z kasy grona technicznego	„	15.—
Procent od złożonych pieniędzy w Banku do 1. stycznia 1920 r.	„	26.20
Komisarjat Śląski, zapomoga	„	1000.—
St. Weber, Bytom, ofiara na utrzymanie nauczyciela gimnast.	„	500.—
Kleemann, Mikołów, ofiara na rzecz druków	„	10.—
Gniazdo Brzezinka, wstępne dla Związku	„	5.—
Ofiara na Lwowian, zebrana na zjeździe prezesów i naczelników	„	176.75
Zbiór neto na Zlocie w Sosnowcu 1919 r. marek polskich	„	3000.—
Razem dochody	mk.	6356.69

Rozchody:

Gwóźdź na poświęcenie sztandaru, N. Piekary	mk.	8.—		
Podróże przedzlotowe druha Wesołego 1914 r.	„	20.—		
Katolik za druki	„	5.50		
Ofiara na Lwowian	„	176.75		
Kurs gimnastyczny w Katowicach, 1. kwietnia 1919 r.	„	11.—		
Portorja grona technicznego	„	1.35		
Pensja nauczyciela gimnastyki do 1. stycznia 1920 r.	„	1900.—		
Ubezpieczenie od wypadku nauczyciela gimnastyki	„	103.40	„	2226.—
Stan kasy w dniu 10. lutego 1920 r.			mk.	4130.69

Mk. polskich 3000.— ulokowano przez druha Dreyzę w Banku Handlowym w Sosnowcu.

Mk. niem. 1130.69 są złożone w Banku Ludowym w Katowicach.

Składki

do okręgu za 1919 r. nadesłały w dalszym ciągu następujące gniazda:

Podlesie	za	32	członków	mk.	16.—
Świętochłowice	„	100	„	„	50.—
Brzezinka	„	251	„	„	125.50
Kat. Hałda	„	164	„	„	82.—
Chorzów	„	180	„	„	90.—
Gliwice	„	133	„	„	66.50
Suchagóra	„	41	„	„	20.50
Gołgowice	„	52	„	„	26.—
Bismarkhuta	„	120	„	„	60.—
Racibórz	„	55	„	„	27.50

Dalsze składki będą w następnem »Orędziu« pokwitowane. Osobnych potwierdzeń odbioru wysyłać nie będę.

Składki do okręgu można przekazywać na moje konto czekowe w Wrocławiu pod nr. 30193. Portorja wynoszą do 25 mk. 5 fen., ponad 25 mk. 10 fen.

Czołem!

T. Kowalczyk, skarbnik.
Katowice, ul. Beaty 16.

---

3. Sprawozdanie Naczelnika Okręgu VI.

Rok ubiegły — rok 1919 — zarysował się w historji rozwoju Sokolstwa na ogół dość pomyślnie. Powstały nowe gniazda, zwiększyła się liczba członków, ale czy polepszył się stosunek ćwiczących do ogólnej liczby, który to najwymowniej świadczy o pojęciu obowiązku Sokoła? Zestawienie statystyczne tych gniazd, które poczuwały się do obowiązku wysyłki kwestjonarjusza, wykazuje dość pokaźną ilość ćwiczących, ale czy tylko prawdziwych, a nie czasem takich, którzy ćwiczyć będą tylko na zabawie albo na zlocie, ażeby się pokazać? Jestem pewny, że w wielu gniazdach uprawiano ćwiczenia, wiele gniazd odebrało książeczki zastępowe w celu zapisywania ćwiczących na lekcjach ćwiczeń, ale czy książeczki odesłano? Ze wszystkich gniazd odesłały tylko 3 gniazda książeczki zastępowe i to: Biskupice, Chorzów i Bogucice. Z nieprzysyłki książeczek zastępowych wnioskować można, że naczelnik swych dobrowolnie przyjętych obowiązków nie wypełniał. Swiadomie lub nieświadomie! —

Przypuszczać należy, że w tym wypadku była nieświadomość. Pięcioletni czas wojny poczynił u druhów z przedwojennych czasów takie spustoszenie w pamięci, że całkiem zapomnieli o zapisywaniu ćwiczących na lekcjach, a druhowie przodownicy — nowe siły i nowe głowy — albo lekceważyli sobie robienia zapisków ćwiczących, albo nie mieli wprawy.

Jestem tego pewny, że rok nowy, rok dla Śląska pamiętny, rok 1920, będzie inaczej wyglądał w rozwoju i uprawianiu ćwiczeń gimnastycznych. Naczelnicy będą w roku 1920 dokładnie na każdej lekcji ćwiczących zapisywali, a w pierwszych dniach stycznia 1921 odeślą książeczki do swego naczelnika okręgowego. Wtenczas statystyka przedstawi nam obraz dokładny rozwoju Sokolstwa w Dzielnicy Sląskiej.

Do Grona Technicznego Okręgowego należeli w roku 1919 druhowie: Józef Dreyza, Józef Wesoły, Leopold Switała, Jan Przybyłek, Jan Dziewior, Henryk Miękina, Tom. Kotlorz, Paweł Paprotny, Paweł Jarczyk, Józeł Kałdonek, Fr. Wilk, Józef Bellok, Emil Nawrat, Stan. Mastalerz, Ludwik Piontek, Jan Baron, Winc. Ręka, Jerzy Kroll, Adolf Piontek.

Grono odbywało posiedzenia w miarę potrzeby. Ostatnie zebranie Grona odbyło się na początku sierpnia, na którym to obradowano ostatecznie nad zlotem okręgowym dnia 14. sierpnia na Zadolu. Nieprzewidziane wypadki polityczne przeszkodziły temu. Powstanie na Sląsku szarpnęło potężnie wnętrznościami Sokolstwa na Sląsku. Przeważna część Sokolstwa musiała przed barbarzyństwem pruskiem uchodzić poza słupy graniczne do Kongresówki. Ale i tam Sokolstwo, będąc na polskiej ziemi, jęło się pracy i pokazało swym braciom za kordonem, czem się trudni i jak pojmuje swe obowiązki. W mig — tak po sokolemu — urządzono Zlot w Sosnówcu, który zaświadczył, że Sokolstwo w Dzielnicy Sląskiej, to siła, to moc ducha i ciała. Do wspólnych ćwiczeń stanęło około 180 ćwiczących, druhów karnych i tęgich. Zlot ten pamiętny zaświadczył chlubnie o Dzielnicy Sląskiej.

Zestawienie statystyczne wszystkich okręgów wykazuje, w którym kierunku działać powinniśmy.

Czołem!

Józef Dreyza, naczelnik okręgowy.

Gniazdo	Przec. liczba ćwicz.		Oddz. młodz. liczy	Lekcji ćwiczeń			Ilość ćwicz. na Złocie		Wycieczek	Przebyto klm.	posiada w przyrządach		
	druhów	drużek		druhów	drużek	młodz.	druhów	drużek			Drążek	Poręcze	Koń

OKRĘG I.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Bytom . . .	40	32	120	80	35	80	—	—	1	6	2	1	1
Bobrek . . .	26	12	—	38	—	—	—	—	1	3	—	—	—
Szarlej . . .	30	20	200	64	32	64	20	10	—	—	—	—	—
Karb	20	7	—	113	6	—	—	—	1	10	—	—	—
Szombierki . .	16	12	20	60	56	60	7	—	1	24	—	—	—
Łagiewniki . .	30	12	50	36	36	36	—	—	—	—	—	—	—
Godula . . .	29	6	—	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—
Brzozowice . .	15	12	30	80	73	80	12	—	4	60	—	—	—
Brzeziny . . .	15	20	50	25	12	25	7	—	—	—	1	1	—
Kamień . . .	30	10	?	30	32	15	—	—	—	—	—	—	—
W. Dąbrówka	32	—	23	32	—	23	—	—	—	—	—	—	—
Sucha Góra .	13	6	19	42	42	—	—	—	3	27	—	—	—
Orzegów . .	20	20	40	30	30	26	—	—	—	—	1	1	1
Piekary . . .	37	17	—	66	32	—	20	10	14	?	1	1	1
Dąbrowa Miejs.	30	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Miechowice . .	20	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	403	186	552	713	398	409	66	20	25	130	5	4	3

Nie nadesłało sprawozdania gniazdo: Frydenshuta.

OKRĘG II.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Katowice . .	13	15	—	79	76	—	—	—	3	45	1	1	1
Bogucice . .	18	12	—	50	50	—	—	—	3	—	1	1	1
Dąb	14	13	—	85	84	—	—	—	—	—	1	1	—
Kat. Hałda . .	20	30	—	96	74	—	—	—	—	—	1	1	—
Siemianowice .	18	10	—	70	70	—	—	—	5	75	1	1	1
Tychy	20	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mała Dąbrówka	30	18	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—
Razem	133	98	—	390	354	—	13	—	11	120	5	5	3

Nie nadesłało sprawozdania gniazdo: Załęże.

OKRĘG III.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Król. Huta . .	36	16	58	91	70	40	—	—	1	12	1	1	1
Lipiny	25	15	—	24	8	—	4	—	1	8	1	1	—
Chorzów . . .	28	26	—	30	28	—	—	—	—	—	—	—	—
Nowa Wieś .	32	16	—	64	64	—	—	—	2	60	—	—	—
Bykowina . .	23	16	—	40	40	—	—	—	1	18	1	—	—
Bismarkhuta .	30	20	—	13	18	—	—	—	—	—	1	1	—
Kochłowice . .	20	25	—	35	15	—	—	—	2	25	2	—	1
Swiętochłowice	19	28	—	138	138	—	—	—	3	29	—	—	—
Eintrachthuta .	10	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Chropaczów .	30	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	253	166	58	440	382	40	4	—	10	152	6	3	2

Nie nadesłało sprawozdania gniazdo: Halemba.

OKRĘG IV.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Gliwice . . .	62	47	30	25	14	14	3	1	1	23	1	1	1
Łabęty . . .	13	—	—	19	—		—	—	—	-	1	—	—
Zernica . . .	15	—	—	50	—	—	—	—	1	15	1	—	—
Przyszowiec .	14	—	—	30	—	—	—	-	—	-	—	—	—
Kunatów . . .	21	—		—	—	-		-	—	—		—	-
Gierałtowice .	35	—	11	27	—	10	—	—		—	-	—	—
Ligota Zabrska	11	10	15	30	12	10		—	—		-	—	
Razem	171	57	56	181	26	34	3	1	2	38	3	1	1

Nie nadesłały sprawozdania gniazda: Knurów i Makoszowy.

OKRĘG V.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Zabrze . . .	50	40	36	80	80	80	—	—	2	30	1	—	—
Mikulczyce . .	15	12	22	84	80	84	—	—	3	55	1	—	—
Zaborze . . .	36	28	—	36	36	—	—	—	5	53	1	1	1
Bielszowice . .	40	18	40	53	40	10	—	—	3	66	1	1	2
Biskupice . .	22	23	114	47	47	23	—	—	3	47	—	—	—
Ruda	86	28	—	112	84	—	—	—	1	18	—	—	—
Razem	249	149	212	412	367	197	—	—	17	269	4	2	3

Nie nadesłało sprawozdania gniazdo: Sośnica.

OKRĘG VI.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Mysłowice . .	16	14	—	12	12	—	—	—	1	4	—	—	—
Brzezinka . .	32	12	—	58	26	—	—	—	2	39	1	—	—
Janów	21	13	—	63	63	—	—	—	1	15	—	—	—
Nikiszowiec .	9	17	—	17	36	—	—	—	3	37	—	—	—
Stary Bieruń .	28	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosztowy . .	25	9	—	57	18	—	—	—	2	42	1	1	1
Roździeń-Szop.	42	20	—	47	47	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	173	85	—	256	202	—	—	—	9	137	2	1	1

Nie nadesłały sprawozdania gniazda: Wielki Chełm, Brzęckowice i Lędziny.

OKRĘG VII.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Opole	16	—	—	18	—	—	—	—	6	?	—	—	—
Radzionków .	25	14	150	100	76	30	10	2	7	94	1	1	—
Stare Chechło	10	—	—	12	—	—	—	—			—	—	—
Rokitnica . . .	12	—	26	17	—	—	2	—	—	—	1	—	—
Nakło	25	8	—	12	8	—	—	—		—	1	—	—
Stolarzowice .	18	—	—	—	—	—	—	—	4	75	1	—	—
Tarn. Góry . .	20	8	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—
Razem	126	30	176	159	84	30	12	2	17	169	4	1	—

Nie nadesłały sprawozdania gniazda: Repty i Olesno.

OKRĘG VIII.

Gniazdo	druhów	drużek	Oddz. młodz. liczy	Lekcji druhów	Lekcji drużek	Lekcji młodz.	Złocie druhów	Złocie drużek	Wycieczek	Przebyto klm.	Drążek	Poręcze	Koń
Rybnik . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikołów . . .	25	—	—	40	—	—	—	—	2	15	—	—	—
Podlesie . . .	30	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gołkowice . .	26	—	—	16	—	—	—		—		—	—	—
Wyry	30	—	10	15	—	15	—	—	—		—		—
Racibórz . . .	11	—	15	40	—	30	—	—		—	—	1	—
Czerwionka . .	35	—	15	—	—	—	—	—		—	—	—	—
Radlin . . .	?	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	157		40	126	—	45	—	—	2	15	—	1	—

Nie nadesłały sprawozdania gniazda: Kop, Emy, Birtułtowy i Popielów.

Józef Dreyza, naczelnik okręgowy.

Strój ćwiczebny

wedle przepisów Związku Sokołów Polskich.

a) Dla druhów.

Biała trykotowa koszulka bez rękawów, przy szyi i wycięciach ramion czerwono wązko lamowana,

bez żadnych innych naszyw ń. Głębokie wycinanie rękawów stanowczo jest wzbronione.

Spodnie trykotowe granatowe, średnio opięte z paskiem czerwonym przyszytym do spodni tak, ażeby w górze brzęki spodni i paska się kryły. Sokołówka 9 cm. wysoka w czasie występów na wolnem powietrzu.

Trzewiki czarne z cholewkami 13 cm. wysokiemi (płótno żaglowe).

Zawodnikom w zawodach i przy ćwiczeniach ludowych wolno używać krótkie białe spodnie do kolan i ew. nizkie trzewiki czarne z płótna żaglowego.

b) Dla druhiń.
(Patrz Nr. 6 Sokoła 1. 5. 1911.)

Strój ćwiczebny dla druhiń składa się z bluzki, spodniczki, i szarawarków (pantalonów) w kolorze granatowego szewiotu. Przód i plecy bluzy (krojem marynarskiem) mierzyć długość do pasa, dodając 6 cm. na wyrzucenie. Od ramienia zrobić z przodu 3 zakładki na 1 cm. szerokie kończące się pod kołnierzem. Zapięcie z przodu na zatrzaski. Dołem w pasie wszywa się bluzę w obszewkę 5 cm. szeroką, długą odpowiednio do objętości danej osoby. Do tej obszewki przypina się z tyłu i po bokach pasek szarawarków i spodniczki. Rękawy tak zwane koszulowe z mankietami 8 cm. szerokości obszytymi podobnie jak kołnierz taśmą.

Rękawy powinny być tak długie, aby kostka u ręki była widoczna i wygodne, żeby nie tamowały swobody ruchów ręki. Kołnierz marynarski, obszyty taśmą wązką na $1/2$ cm. szeroką 3 razy w odstępach 1 cm. Taśma koloru amarantowego.

Kołnierz powinien być na plecach do bluzy przypięty. Długość kołnierza na plecach 14 cm. szerok. odpowiednio do szerokości pleców danej osoby, nie śmie przechodzić przez szewek rękawów. Spodniczka sięga po za kolana t. j. mierząc od ziemi w górę 30 cm. Szerokość spodniczki 250 — 300 cm. Przód gładki. Szerokość przodu u góry 15 cm. u dołu 20 cm. od boków ku tyłowi po 7 fałd zaprasowanych. Zapięcie na lewym boku. Szarawarki z tego samego koloru wygodne, nie dłuższe od spodniczki, przy kolanie ściągnięte na gumową tasiemkę, lub zapięte na guziki. Pasek z materji jak ubiorek. $5^1/_2$ cm. szeroki, zapięty z przodu na haczyki, obszyty taśmą jak kołnierz. Do publicznych występów używa się szarfy koloru amarantowego z materji wełnianej 20 cm. szerok. 2 mtr. długiej, zakończonej frenzlami. Trzewiki czarne nizkie o miękiej skórzanej lub gumowej podeszwie (bez obcasów.) Pończochy czarne. Noszenie broszek, śpilek, branzolek, łańcuszków, zegarków, jaskrawych kokardek jest niedozwolono.

c) Dla dorostu (młodzieży).
wedle uchwały Okr. Gr. Techn.

Biała koszula z długiemi rękawami do kostki przy ręku, przy szyi czerwoną wązką tasiemką obszyta. Pasek czerwony, spodnie krótkie po za kolana, koloru ciemno granatowego. Pończochy długie czarne, paputki nizkie z żaglowego płótna. Czapka okrągła, czarnego koloru, deńko na wierzchu szare, 10 cm. wysoka; z kokardą okrągłą biało czerwoną, z monogramem Sokoła (bez pióra).

Ćwiczenia na I. Zlot Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej.

Wedle uchwały Okr. Grona Technicznego z dnia 2-go lutego rb. ćwiczone będą obowiązkowo na złocie tegorocznym podane w Dodatku ćwiczenia wolne i maczugami. Ćwiczenia wspólne lancami ogłoszone zostaną później. Ryciny do obrazów podane będą w późniejszych numerach. Gniazda powinne natychmiast rozpocząć lekcje wyżej wspomnianych ćwiczeń.

Naczelnik Okręgowy.

Przewidziany podział gniazd Dzielnicy Sląskiej na okręgi.

Okręg 1 (Bytomski)

1. Bytom,
2. Bobrek,
3. Szarlej,
4. Karb,
5. Szombierki,
6. Łagiewniki,
7. Godula,
8. Brzozowice,
9. Brzeziny,
10. Kamień,
11. Wielka Dąbrówka,
12. Sucha Góra,
13. Orzegów,
14. Niem. Piekary,
15. Frydenshuta,
16. Dąbrowa Miejska.
17. Miechowice,

Okręg 2 (Katowicki)

1. Katowice,
2. Bogucice,
3. Dąb,
4. Katowicka Hałda,
5. Załęże,
6. Siemianowice,
7. Tychy,
8. Mała Dąbrówka.

Okręg 3 (Król. Hucki)

1. Król. Huta,
2. Lipiny,
3. Chorzów,
4. Nowa wieś,
5. Halemba,
6. Bykowina,
7. Bismarkhuta,
8. Kochłowice,
9. Świętochłowice,
10. Eintrachthuta,
11. Chropaczów.

Okręg 4 (Gliwicki)

1. Gliwice,
2. Knurów,
3. Łabęty,
4. Niem Żernica,
5. Przyszowice,
6. Kunatów,
7. Gierałtowice,
8. Makoszowy,
9. Ligota Zabrska.

Okręg 5 (Zabrski)

1. Zabrze,
2. Mikulczyce,
3. Sośnica,
4. Zaborze,
5. Bielszowice,
6. Biskupice,
7. Ruda.

Okręg 6 (Mysłowicki)

1. Mysłowice,
2. Brzezinka,
3. Wielki Chełm,
4. Janow wieś,
5. Nikiszowiec,
6. Roździeń-Szopienice,
7. Brzęckowice,
8. Lędziny,
9. Stary Bieruń,
10. Kosztowy.

Okręg 7 (Lubliniecko-Tarnogórski)

1. Opole,
2. Radzionków,
3. Repty,
4. Stolarzowice,
5. Stare Chechło,
6. Olesno,
7. Rokitnica,
8. Nakło,
9. Tarn. Góry.

Okręg 8 (Rybnicki)

1. Rybnik,
2. Birtułtowy,
3. Mikołów,
4. Podlesie,
5. Gołkowice,
6. Wyry,
7. Racibórz,
8. Kopalnia Emy,
9. Czerwionka,
10. Popielów,
11. Radlin.

Baczność!

Gniazda Popielów, Olesno, i Kopalnia Emy nie dawają znaku życia o sobie. Druhów, którzy znają stosunki w wyżej wymienionych gniazdach, prosimy o informacje.

Otrzymaliśmy kilka paczek »Orędzia«, wysłanego do gniazd, z powrotem, i to wskutek niepodanej nam zmiany wydziału. Przypominamy gniazdom, że o każdej zmianie wydziału powinne natychmiast donieść do Sekretarjatu.

Sokoliki (broszki i szpilki) można nabywać w Sekretarjacie.

Pieczątki każdego rodzaju zamawiać można: Wiktor Gowik, Bytom, ul. Koszarowa 15.

Sekretarjat.

Swoboda to nie szaleństwo.

Gdyby kto dla pokazania, że ma zupełną swobodę, skoczył przez okno zamiast zejść schodami, powiedzielibyśmy, że jest szalony. Być wolnym i swobodnym, to nie znaczy robić wszystko, co przyjdzie do głowy.

Najwolniejszym człowiekiem był filozof grecki Sokrates. Umiał bawić się wesoło i swobodnie, ale gdy trzeba było, znosił z umysłem pogodnym zmęczenie, cierpienie, głód i brak snu. Można być wolnym, a zarazem słuchać rozsądku.

Być wolnym — to znaczy być posłusznym rozsądkowi. Słuchać rozsądku, to znaczy nie poddawać się namiętnościom, lenistwu, łakomstwu, zazdrości i gwałtowności. Nie można liczyć na takiego, kto nie umie zwalczać swych namiętności. Nie można bowiem wiedzieć, czy będzie chciał wstać w porę z łóżka, czy wykona robotę powierzoną mu, czy przyjmie spokojnie wyrzut, na jaki zasłuży. On sam nie jest pewien siebie.

Powiadają, że piekło jest wysłane dobremi chęciami. Rzeczywiście, ludzie słabi mają zwykle dużo dobrych zamiarów; słuchając ich zdaje się, że zginą od pracy; nie ulękną się niczego, ani zmęczenia, głodu, zimna czy upału — a jednak nic nie robią! A jeśli im się da jaką pracę, odkładają ją. Gdy mają pracować na mrozie, trzęsą się już naprzód z zimna; w czasie upału omdlewają, a jeśli wypadnie im iść godzinę o głodzie, to ileż jest narzekań i biadań!

Czyż to są ludzie wolni? O, nie! Wolnym jest ten, kto przestał być niewolnikiem swego ciała i swych wad!

Gdy będziemy bez narzekań znosić głód, pragnienie, zmęczenie, zimno lub gorąco — wtedy będziemy wolni.

Gdy weźmiemy się z zapałem do pracy i nie będziemy się poddawać biedzie ani cierpieniu, smutkowi ani wielkiemu szczęściu — wtedy staniemy się wolni.

Gdy nie uniesiemy się złością, lub nienawiścią wobec grubiaństwa lub złych czynów ludzi — wtedy również będziemy wolni.

Będziemy wolni, gdy słuchać będziemy tylko naszego rozsądku. Wtedy polegać możemy na sobie i inni mogą na nas liczyć. Tak, jak Sokrates, przestaniemy być niewolnikami naszego ciała ciężkiego i leniwego i naszych namiętności. Będziemy wtedy na prawdę ludźmi.

Jak powstało hasło „Czołem!"

Jak wszystko na świecie — tak i pozdrowienie sokole: CZOŁEM! — posiada swoją historję, i to historję swoich narodzin bardzo ciekawą, a naogół może mało znaną.

CZOŁEM! — pisał w roku 1905 druh Franciszek Mąkowski w jednym z swoich licznych artykułów sokolich — powstało mniej więcej około roku 1888. Sokoli polscy odznaczają się tem przedewszystkiem, że zbliżają się najbardziej do typu towarzystwa demokratycznego, a różnica pomiędzy członkami, wynikające ze społecznego ich stanowiska, zaciera i wyrównywa powoli serdeczne i piękne określenie druh. Otóż taka drużyna, której każdy poszczególny członek uważa się za równego wobec każdego innego druha, przez to samo, że jest Sokołem, musi z natury rzeczy łączyć węzeł bratniej serdeczności. Braterstwo-brać musi być w obcowaniu ze sobą uprzejmą, przyjacielską, życzliwą. By wszystko to zaznaczyć, musimy się posługiwać czemś, co życzliwość naszą i przyjacielskość oddawać musi na zewnątrz. A że Sokołom godzi się mówić zwięźle a krótko, a jako demokratom bez uniżoności, a jako polakom bez cudzoziemczyzny, więc rada w radę — postanowiono przyjąć i jako sokole uznać jedno ze zwykłych u nas pozdrowień, któreby wyrażało na zewnątrz naszą wewnętrzną łączność.

Wybór jednak odpowiedniego dla Sokołów pozdrowienia, był wobec tak obfitego w naszym jezyku skarbu wyrażeń, towarzyską uprzejmość oznaczającym, nie tak łatwym.

Namyślano się długo a bezowocnie, gdy w tem pojawiło się w piśmiennictwie naszem dzieło, które podziałało na ogół tak, jak tylko coś prawdziwie genialnego podziałać może. Dziełem tem było Hynryka Sienkiewicza Ogniem i mieczem

a w niem nowa skarbnica mowy polskiej, jędrnej, męskiej, rycerskiej, a w niem dziwnie mocne, stalowe: CZOŁEM! którym pozdrawiali się nasi rycerscy praojcowie.

Kiedy w Sokole-Macierzy we Lwowie przemyśliwano jeszcze nad wyborem odpowiedniego pozdrowienia, Sokolstwo polskie obowiązującego, przychodzi pewnego wieczora na ćwiczenia druh Kossak, a pozostając pod świeżem potężnem wrażeniem Ogniem i mieczem, huknął do zgromadzonych gimnastyków: CZOŁEM! — CZOŁEM! odpowiedziano mu jednomyślnie — i... skończyły się od razu kłopoty co do wyboru sokolego pozdrowienia.

Oto historja powstania sokolego „CZOŁEM!“

Wspomnienia pośmiertne.

Śp. Paweł Hylaszek, pisarz gniazda sokolego w Nikiszowcu, zmarł dnia 2. lutego br. Chętny do wszelkiej pracy sokolej i ogólnie lubiany, zaskarbił sobie miłość całego gniazda. Niech mu ta ziemia, której wyzwolenia się nie doczekał, a którą tak serdecznie kochał, będzie lekką. Cześć jego pamięci.

Gniazdo w Kunatowie poniosło przez śmierć młodego jeszcze, lecz pilnego druha dotkliwą stratę.

Śp. Stanisław Piecuch. zmarł dnia 3. lutego rb. Kochał on ziemię rodzinną całem swem sercem, a w »Sokole« pokładali w nim starsi druhowie wielkie nadzieje. Opatrzność jednak inaczej zarządziła. Niechaj mu ziemia polska będzie lekką. Cześć jego pamięci.

»Sokół« w Zabrzu utracił przez śmierć jednego z najlepszych druhów.

Śp. Paweł Osadnik zmarł dnia 3. lutego br. po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach. Życie jego mimo młodości było ciągłą walką o prawa ludu polskiego, a w pracy około »Sokoła« ma śp. Osadnik nieocenione zasługi. Gniazdo Zaborze nie zapomni o nim! Pamięci jego cześć!

Dnia 7. lutego br. zmarł w Brzezinach śp. Tomasz Bijok, członek tamtejszego »Sokoła« licząc dopiero 16 lat.

Mimo swej młodości uczęszczał pilnie na zebrania i ćwiczenia. Gniazdo traci w nim pilnego i wzorowego druha. Cześć jego pamięci.

Z ruchu sportowego.

Olimpjada w Antwerpji.

W lipcu 1920 r. urządza Komitet międzynarodowy »olimpjadę« w Antwerpji. Olimpjady są to wielkie popisy gimnastyczne międzynarodowe, na których ubiegają się o palmę pierwszeństwa na polu rozwoju sił cielesnych różne narody. Nas dotąd na takich popisach nie było. Może nas usprawiedliwiać niewola polityczna, gdyż udział w olimpjadach mogły brać nie narody, ale państwa. Usprawiedliwienie to jednak jest tylko częściowe. Sami wiemy bowiem najlepiej, że do udziału w takich igrzyskach nie byliśmy przygotowani. Dzisiaj jednak braknąć nas nie może tam, gdzie staną narody mające własne państwa i czynnie współdziałające w rozwoju cywilizacji. Tem pewniej winniśmy tam być, że igrzyska odbędą się na ziemi Belgów, a wezmą w nich udział wszystkie narody, które z wojny wyszły zwycięsko.

Program igrzysk nie jest jeszcze w szczegółach dotąd znany. Podobny będzie jednak do programów poprzednich. To znaczy, że obok wszystkich ćwiczeń fizycznych, najgłówniejszą rolę mieć będą ćwiczenia zwane lekkoatletycznemi.

Polska weźmie udział w olimpjadzie i przeważnie w dziale ćwiczeń lekkoatletycznych. Jaki udział weźmie Związek Sokoli, pracując dotąd głównie w dziale ćwiczeń wychowawczych, jeszcze nie jest postanowione. Postanowiony jest tylko udział Sokołów w lekkiej atletyce. Uchwały Wydziału Międzyzwiązkowego dnia 9/X 1919 r.

Do natychmiastowego przygotowania do tego udziału Was, Druhowie, zachęcamy i wzywamy. Niech się rozpocznie natychmiast poważna praca przygotowawcza we wszystkich gniazdach, w których są młodzi druhowie, mający warunki do tego rodzaju ćwiczeń.

Pracować należy w dwu kierunkach: aby uzyskać wysokie wyniki i aby wykazać należytą wprawę i opanowanie ciała t. zw. »styl«:

Wskazówki pod tym względem dadzą Wasi kierownicy ćwiczeń.

Inne wzkazówki i zarządzenia wydane zostaną po ostatecznem ukonstytuowaniu się Komitetu Polskiego do udziału w olimpjadzie.

Zarządy gniazd wzywamy o szybkie doniesienie, czy te prace przez gniazdo będą podjęte, ilu uczestników takich ćwiczeń gniazdo ma, w jakiego rodzaju ćwiczeniach kandydaci mogą brać udział i jakie mają wyniki w niedawnej przeszłości (data).

Odpowiedzi nadsyłać należy pod adresem: Druh Stan. Biega, Warszawa, ul. Wilcza Nr. 29-A. mieszk. 9.

Sekretarjat
Wydziału Międzyzwiązkowego Tow. Sokolich
(—) St. Biega.

Wydział Związku w Poznaniu:
(—) Bernard Chrzanowski prezes. *(—) Tadeusz Powidzki* sekretarz.

Kalendarzyk zebrań, ćwiczeń itd.

Poświęcenie sztandarów: Dnia 13. maja „Sokół“ w Orzegowie, 16. maja „Sokół“ Katowice i „Sokół“ Katowska Hałda, 6. czerwca „Sokół“ Lipiny.

Mysłowice. Lekcje ćwiczeń dla druhów w środy i soboty od godz. 8—10 wiecz., dla druhiń w soboty od godz. 6—8 wiecz. w sali szkolnej „Licjum“. Druhów i druhny uprasza się o liczny udział w ćwiczeniach.

Nakładem Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej, reprezentowanej przez Wydział Dzielnicowy. — Redaktor odpowiedzialny: A. Świder z Lipin G.-Sl. — Drukiem »Katolika«, sp. wyd. z ogr. odp. w Bytomiu.